

Kære Socialudvalg

Danner, Dansk Kvindesamfunds Krisecentre, Ringsted Krisecenter og LOKK (som repræsentant for 45 af landets kvindekrisecentre) kan ikke lade Foreningen Fars henvendelser til Ministeren samt Socialudvalget vedrørende den netop vedtagne følgelov L 94 til Barnets Lov (§ 6 og § 29 i forældreansvarsloven) stå uimodsagt.

I foreningens to henvendelser (den 15. og 29. maj) bliver der rejst kritik af kvindekrisecentrenes faglige kompetence til at visitere til ophold på krisecentre. Påstandene fra foreningen er et forsøg på at delegitimere det sociale arbejde, som krisecentrene varetager hver dag. Der er tale om en kritik, der ikke bygger på fakta, og som udelader relevant viden og baggrund om krisecentrenes funktion, rolle og samfundsansvar. LOKKs medlemmer er dagligt meget bevidste om dette ansvar, og det er en del af deres faglighed at tage professionelle skøn, der tager dette samfundsansvar alvorligt.

Formålet med den netop vedtagne følgelov L 94 til Barnets Lov er at sikre børns beskyttelse i sager om vold. Når barnet er på krisecenter med sin mor, er sandsynligheden for, at barnet har været udsat for vold meget høj, da hele 93% af børnene selv er udsat for vold¹. Undersøgelser viser, at det har lige så voldsomme konsekvenser for et barn at opleve vold i familien, som hvis barnet selv er blevet mishandlet². Børnenes beskyttelse fra volden er derfor helt central at påpege i L 94, så børnenes beskyttelse er i fokus – også førend vi tænker på, om en forælder har ret til samvær.

Foreningen Far skriver i sin kritik:

Forældreansvarsloven bygger på de grundlæggende principper om at et barn har ret til samvær med begge sine forældre og at det som udgangspunkt er bedst for barnet at have kontakt til begge forældre.

Fra 2007 til 2019 var der et særligt fokus i Lov om Forældremyndighed og Samvær (Forældreansvarsloven) på forældrenes samarbejde og begges ret til samvær med barnet³. Det resulterede i sager, hvor børn kom i klemme. Det dengang nye fokus på 'samvær og samarbejde' medførte til tider meget lange sagsbehandlingstider i det tidligere Statsforvaltningen og ved domstolene. Det foranledigede også stor usikkerhed omkring udfaldet af sager om forældremyndighed, hvilket viste sig at være alt for belastende for børnene⁴. Det fik børneorganisationer som Børns Vilkår til at foreslå, at § 16 i Forældreansvarsloven blev omformuleret for at sikre, at forældres rettigheder ikke blev forvekslet med børnenes tarv⁵.

Lovens fokus på 'samvær og samarbejde' blev ændret pr. 1. april 2019, da erfaringerne gennem 12 år viste, at lovens fokus ikke altid var til barnets bedste⁶. Folketinget ændrede fokus i lovgivningen til barnets 'trivsel og beskyttelse', og samtidig blev det tidligere Statsforvaltningen omlagt til Familieretshuset⁷. I alle forhold, som er omfattet af denne lov, skal hensynet til barnets bedste og barnets ret til trivsel og beskyttelse komme i første række.

¹LOKK, Årsstatistik 2019.

²Sudermann, M. & P.G. Jaffe. Child witnesses of domestic violence. In: R.T. Ammerman & M. Hersen, editor. Assessment of family violence clinical and legal sourcebook New York: Wiley; 1999.

³Social- og Indenrigsministeriet 2007.

⁴Ottosen, Dahl & Boserup 2017; Social- og Indenrigsministeriet 2019; Rasmussen 2014.

⁵Kjølbye 2003.

⁶Ottosen, Dahl & Boserup 2017; Social- og Indenrigsministeriet 2019; Rasmussen 2014.

⁷Social- og Indenrigsministeriet 2019; Social- og Indenrigsministeriet 2020.

I dag skal oplysninger om vold i hjemmet inddrages i bopælssager, forældremyndigheds- og samværs-sager, og der skal indhentes relevante informationer om familiens forhold fra andre parter, såsom kommuner og krisecentre, for at vurdere omstændighederne bag en afgørelse⁸.

Foreningen Far skriver endvidere:

Hvis et barn bringes ind på et krisecenter i Danmark, kan det være en korrekt eller ukorrekt påstand om f.eks. psykisk vold. Vi har i Danmark alene fokus på de korrekte sager, men der er intet kvalitetscheck i praksis og ofte ingen anmeldelse til politiet. Den anden forælder og barnet kan stå uden retssikkerhed. Ministeriet giver simpelthen personale på et krisecenter domstolsbeføjelser i praksis. Det er en opgave krisecentrene ikke er i stand til at varetage!

Visitering og ophold på krisecentre i Danmark kan skyldes en korrekt sag om vold, manglende bolig i en svær situation under skilsmisse, egne barndomsoplevelser for forælderen, psykisk ustabilitet eller taktik i familieretslige sager. Det sker hver dag i Danmark og er virkeligheden. Der er ingen kontrol og det er nemt at "snyde systemet". Lovforslaget er derfor særdeles alvorligt og bør ikke gennemføres.

Der findes naturligvis kvalitetscheck og kontrol af krisecentrene i Danmark. Socialtilsynet kvalitetstjekker og kontrollerer sociale tilbud i Danmark - herunder også kvindekrisecentrene. Det gør man ud fra en kvalitetsmodel, som benyttes til at måle alle sociale tilbud i landet og til at sikre en systematisk ensartet, uvildig og faglig kompetence. Således kan myndighederne sikre en landsdækkende standardisering med kvalitet i fokus på landets krisecentre. LOKK er i løbende dialog med Socialtilsynet om at optimere tilsynene på krisecentrene i Danmark, så krisecentrene bliver målt på parametre, som er fagligt relevante for arbejdet med voldsudsatte kvinder.

Det er desuden vigtigt at pointere, at visitationsgrundlaget for et krisecenterophold ikke er manglende bolig, som er tilfældet på SEL § 110. Udgangspunktet for visitation til krisecenterophold er derimod om kvinden er voldsudsat og har et beskyttelsesbehov. Blandt LOKKs medlemmer visiteres kvinder udelukkende til krisecenterophold, hvis kvinden har været eller er udsat for vold – denne visitationsfunktion har de mange års erfaring med og stor kompetence til at udføre.

Kvinder bliver visiteret til et krisecenterophold, hvis de har et behov for beskyttelse, hvilket skal forstås som:

1. Den voldsudsatte kvinde har et akutbehov for fysisk beskyttelse.
2. Den voldsudsatte kvinde har behov for voldsfaglig støtte og rådgivning grundet massiv vold – når behovet alene er en voldsfaglig bearbejdelse af tidligere vold visiteres, der ofte til ambulante tilbud.

En vigtig del af arbejdet på kvindekrisecentrene er at identificere kendetegn på vold og konsekvenser af vold. Kvindekrisecentrene i Danmark har i over fire årtier været en afgørende drivkraft i udviklingen af hjælpen til kvinder og børn, der er udsat for vold. Den erfaring er kendetegnet ved en stor voldsfaglig ekspertise, som også gør sig gældende i visitationsprocesserne. Det er muligt at afgøre om en kvinde har været udsat for vold, og i de få tilfælde, hvor en krisecenterleder vurderer, at en kvindes fortælling ikke er troværdig, udlogeres hun omgående.

⁸Social- og Indenrigsministeriet 2019.

Rejses der kritik mod kvindekrisecentrenes rolle og funktion, er det essentielt, at dette hviler på et faktisk korrekt grundlag. Både LOKK og samtlige af vores medlemmer bidrager gerne med yderligere fakta og viden, skulle det have interesse.

Vi vil naturligvis med glæde vise jer, hvordan virkeligheden er ude hos vores medlemmer, der hver dag løfter en stor samfundsopgave, og som er meget bevidste om deres ansvar. LOKK formidler meget gerne kontakt såfremt ministeren/medlemmer af socialudvalget ønsker at besøge et eller flere af vores medlemmer og få syn for sagen.

Vi ser frem til at høre jer

LOKK - Landsorganisation af Kvindekrisecentre, Danner, Dansk Kvindesamfunds Krisecentre og Ringsted Krisecenter

Laura Kirch Kirkegaard
LOKK - Landsorganisation af Kvindekrisecentre

Mette Marie Yde
Danner

Maria Søndergaard
Dansk kvindessamfunds krisecenter

Pia Sommer
Ringsted Krisecenter